

Technisch wetenschappelijke commissie kustvisie (TWC)

Eind advies

Tijdens de loop van het co-creatie proces, heeft de commissie kennis genomen van de gehanteerde criteria, het evaluatiekader, de voorgestelde alternatieven en het trechteringsproces dat leidt tot de voorgestelde voorkeurs alternatieven voor de veiligheid tegen overstromingen van het "lint" d.i. de strand en duinzones en de havens. De samenwerking met het team kustvisie was constructief en open. De commissie heeft toegang gekregen tot alle relevante informatie en documenten. Er werden 8 vergaderingen gehouden met de opdrachtgevers en het project team en 4 formele tussentijdse adviezen gegeven.

In het algemeen genomen is de commissie de mening toegedaan dat het team binnen de opgelegde randvoorwaarden van de opdrachtgever degelijk en zorgvuldig werk heeft verricht en kan dan ook, gezien de gevolgde methodiek valideren en achter de voorstellen staan.

De TWC benadrukt dat de actueel gehanteerde randvoorwaarden (bvb. ontwerpstorm, + 3m, beperking van het lint, ongewijzigde economie (havens) en maatschappelijk gedrag...) aan het team kustvisie vanuit het beleid opgelegd zijn. Mogelijk is dit een gemiste kans. Het simuleren van een aantal (extreme?) scenario's zou de gevoeligheid van de voorstellen aan veranderende parameters kunnen verduidelijken.

De commissie bemerkt dat andere keuzes gemaakt hadden kunnen worden die mogelijk tot globale en vollediger oplossingen voor de kuststrook hadden kunnen leiden:

- de voorstellen voor het verzekeren van de kustveiligheid tegen overstromingen linken aan het aanpalende binnenland (bvb. polders, ...) en de zee (bvb. zandwinning, ...) en een globale visie ontwikkelen met oog voor economie, ecologie, natuurontwikkeling, biodiversiteit en landschap, wat mogelijk tot win-win situaties had kunnen leiden.
- Een gedifferentieerde risico benadering en een kosten-baten analyse die ook rekening houdt met eco-systeemdiensten en maatschappelijke kosten en baten.
- meer nadruk op de middellange (+ 1m) dan lange termijn (+3 m), ervan uitgaande dat veel infrastructuur een levensduur heeft van maximum 100 jaar en dat er in de komende 100 jaar ongetwijfeld maatschappelijke en economische evoluties zullen zijn die de functionaliteit van de kuststrook in belangrijke mate zullen doen verschillen van de toestand vandaag.

Alhoewel het team de effecten op, en de invloed van andere mogelijke effecten van de zeespiegelstijging dan alleen veiligheid (zoals zoutindringing, uitwatering van de polders, ...) heeft onderzocht en mee in rekening gebracht zou het allicht beter geweest zijn ook deze aspecten ontwerpmatig in rekening te brengen binnen een globaal plan. Alles is inderdaad aan alles gekoppeld. Er is een overkoepelende aansturing nodig van de verschillende initiatieven (kustvisie, VNSC, bekkenplannen, droogteplannen, ...).

Men moet zich realiseren dat de uit te voeren ingrepen sterk gespreid zullen zijn in de tijd en dat verschillende diensten, agentschappen, gemeenten, havens, vergunningen verlenende instanties, ... erbij betrokken zullen zijn. Iemand, één dienst moet de regie voeren, op regelmatige tijdstippen (10 jaar?) samen met alle betrokken instanties de toestand evalueren, het plan eventueel aanpassen, en op bepaalde kantelmomenten de beslissingen om over te gaan tot de bouw of aanpassing van bepaalde infrastructuurwerken of strandsuppletie en proactief de nodige vergunningen (zandwinning)

en budgetten (die allicht uit verschillende bronnen zullen moeten komen) voorzien. “Kustvisie” is een dynamisch proces dat moet samen evolueren met de natuurlijke evoluties (zeespiegelstijging, stormen, droogte,...) maar ook met maatschappelijke en economische evoluties en voortschrijdende kennis. De plannen moeten adaptief zijn. Eens de benodigde ruimte gereserveerd is, zijn locatiespecifieke detailstudies immers nodig om de gewenste (harde/zachte) infrastructuurwerken te optimaliseren qua ontwerp en locatie.

De kwaliteit van de ruimtelijke inpassing, de ontwikkeling van natuurwaarden en de “aantrekkelijkheid” van kust na de ingrepen zullen in hoge mate afhangen van de concrete uitwerking van de projecten in de toekomst.